

Netelefonujete příliš drahο?

Jak si vybrat nejvýhodnější telekomunikační tarif

JIRÍ DOŠLA

Většina z nás je v současné době neustále konfrontována s obrovským množstvím informací, s různými reklamními šoty, v nichž se operátoři telekomunikačních sítí předhánějí v nabídkách a samochvále. Časté kampaně mají uživatele přesvědčit o tom, že volání zprostředkované určitým operátorem je nejlepší, a kdo si ho ještě nezvolil, nemůže obstát v konkurenci.

Vítězí ten nejrychlejší a s nejlevnějším spojením. A tak naprostá většina uživatelů neví, jak se správně rozhodnout, aby je již příští den nepolil ledový pot z dalších překvapujících cen.

Operátoři fixních linek

Shromáždíme všechny dostupné informace od všech operátorů. Těch je dnes dost, ale ne zase tolik, abychom se museli zaleknout. Koho a co

tedy sledovat? Abychom zjistili optimální nabídku, rozdělíme si jednotlivé operátory podle typu služeb, které nabízejí, minimálně tedy na poskytovatele hlasových a jiných služeb prostřednictvím pevných linek a na operátory mobilních telefonů. Jiné dělení probíhá podle služby, kterou operátoři poskytují či nabízejí, a klient jí hodlá využít nebo o ní uvažuje. U pevných linek se tedy jedná hlavně o hlasové nebo da-

tové služby včetně připojení k internetu. U mobilních sítí jde hlavně o službu předplacenou nebo smluvní. V prvé skupině je možno jmenovat nespočet společností, které prezentují nabídku služeb, ale jen u menšího počtu z nich má smysl se jejich nabídkou vůbec zabírat. Existuje totiž řada menších firem, které nabízejí některou hlasovou službu, ale působí třeba jen lokálně, nebo poskytují zprostředkovaně služby některého z větších operátorů. Na koho se tedy soustředit? Jedná se hlavně o společnosti Aliatel, Contactel, Czech On Line, Český Telecom, GTS, eTel, PragoNet, Tele2 a Tiscali.

V našem výběru dále musíme dát pozor na jednu skutečnost. Některé společnosti sice hlasové služby nabízejí, ale mají zájem jenom o firemní klientelu, a proto pouze o připojení např. pobočkové ústředny. Některé operátory pak cenově rozlišují volání v rámci vlastní sítě a volání do sítě jiného operátora, což je zásadní prvek. Vždyť většina volání se realizuje v rámci celé sítě, a tak úspora na nejnižším tarifu může být vlastně nedosažitelná.

Mobilní operátoři

U mobilních sítí je situace trochu odlišná. V ČR máme tři operátory. Jde o Český Mobil (Oskar), Eurotel a T-Mobile. Jak již bylo uvedeno, v této souvislosti jsou zajímavé buď nabídky z oblasti předplacených služeb (dobíjecí karty), anebo služby poskytované na základě smlouvy a placené standardním účtem každý měsíc podle provolaných minut a využitých služeb.

Na začátku hledání optimálního řešení je třeba provést také jakousi inventuru stavu telekomunikačních potřeb. Záleží na skutečnosti, je-li klientem individuální uživatel nebo firma a jedná-li se o provoz samostatných linek, anebo o připojení firemní pobočkové ústředny. U mobilních telefonů je důležité, zda se jedná o předplacené služby či o služby na smlouvu, u firem pak, jde-li o volání přes pobočkovou ústřednu na mobily vlastních zaměstnanců, partnerů či zákazníků.

Způsoby účtování

Většina operátorů má rovněž odlišný způsob účtování. Například Český Telecom používá u místních volání účtování podle schématu 120+60. To znamená, že za každý hovor se platí minimálně jako za dvouminutový bez ohledu na to, je-li třeba ukončen po 20 sekundách. Pokud hovor překročí dvouminutový interval, je v tomto případě automaticky započítávána další celá minuta, opět bez zřetele na skutečnou délku volání.

U dálkových volání, dříve zvaných meziměstských, dochází k účtování podle typu 60+30, u mezinárodního spojení platí vzorec 60+1 a u mobilních hovorů 30+30. Většina ostatních operátorů používá odlišný způsob účtování. Podle něj se platí sice opět vždy první dvě minuty bez ohledu na fakt, že hovor skončil třeba dříve, po překročení dvouminutového intervalu však účtování probíhá po jedné sekundě. To přibližuje účtování reálnému trvání hovoru. Existují i tarify, které zpoplatňují hovor v sekundách po celou dobu jeho trvání. Důležitou věcí, již je potřeba si bedlivě všimnout, je okolnost uvedení ceny s DPH či bez ní. Aby dosáhli opticky výhodnějšího pohledu ve srovnání s jinými telekomunikačními operátory, kteří ceny s DPH uvádějí, prezentují totiž někteří operátoři ceny bez DPH.

Poměry se pomalu mění

V souvislosti s dnes tolik skloňovanou liberalizací telekomunikací je dobré si připomenout některé velice často opakované pojmy. Mezi nejdůležitější patří volba operátora, pevná předvolba operátora, přenositelnost čísla.

Čtenář si jistě povšiml, že prvotní nabídka volby operátora obsahovala volbu přes předčíslí. Každý operátor má své čtyřmístné předčíslí a jeho vytvořením dáváme informaci ústředně, ke které jsme připojení, že si přejeme tento hovor či službu realizovat přes toho kterého vybraného operátora. Většinou je tato služba vázána uzavřením určité smlouvy na její poskytování,

Příklady některých nabízených tarifů pro hlasovou službu (ceny v Kč/minutu)

	Aliatel Business Call Smart	Contactel Duo	eTel VoiceEasy Call	Czech On Line Voice	Č. Telecom Home Standard	GTS Volba Plus	PragoNet Connect 1036	Tele2 1002	Tiscali Call 1003
Místní – špička	1,-/1,31	1,16/1,31	1,-/1,34	1,15/1,31	1,40	1,25	0,89/1,37	–	1,35
Místní – mimo špičku	0,63/0,68	0,63/0,68	0,63/0,67	0,63/0,68	0,70	0,70	0,63/0,68	–	0,68
Dálkový – špička	1,58/2,36	2,36	1,58/2,31	2,36	3,65	2,44	1,58/2,36	2,40	2,35
Dálkový – mimo špičku	1,-/1,47	1,42	1,-/1,58	1,42	1,70/1,-	1,60	1,-/1,20	1,2/0,99	0,99
Mezinárodní – špička	4,73	4,73	4,73	4,73	8,-	5,15	3,99	4,-	5,-
Mezinárodní – mimo špičku	4,52	4,73	4,73	4,73	6,90	5,15	3,89	4,-	5,-
Mobil	5,04	5,15	5,04	5,15	6,50	5,06	5,04	5,50	5,-

Ceny jsou kalkulovány včetně DPH a jsou platné k 22.7.2003 * Volání v rámci sítě operátora ** Noční provoz mezi 22. hodinou večerní a 5. hodinou ráni

Příklady tarifů pro individuální volání (ceny v Kč/minutu)

	Český Mobil (Oskar) Řekni mi	Eurotel Relax	T-Mobile Start 20 Standard
Měsíční paušál	262,50	204,75	157,50
Počet volných minut	50	30	20
Počet volných SMS	0	30	0
Za jednu SMS	1,05	2,63	1,79
V rámci sítě – špička	4,20	10,40	4,20
V rámci sítě – mimo špičku	4,20	2,84	4,20
Na pevné sítě – špička	5,25	10,40	6,83
Na pevné sítě – mimo špičku	5,25	2,84	6,83
Na jiné operátory – špička	5,25	10,40	6,83
Na jiné operátory – mimo špičku	5,25	6,83	6,83
Na záznamovou službu	0,-	2,10	1,05

Ceny jsou uvedeny s 5% DPH a jsou platné k 22.7.2003

Příklady tarifů pro větší objem volání (ceny v Kč/minutu)

	Český Mobil (Oskar) Nezavěšuj	Eurotel Business 200	T-Mobile Tarif 400 Standard
Měsíční paušál	1 050,-	1 779,75	1 680,-
Počet volných minut	300	200	400
Počet volných SMS	0	30	0
Za jednu SMS	1,05	2,63	1,79
V rámci sítě – špička	3,15	3,15	2,63
V rámci sítě – mimo špičku	3,15	2,84	2,63
Na pevné sítě – špička	4,20	5,04	3,15
Na pevné sítě – mimo špičku	4,20	4,20	3,15
Na ostatní operátory – špička	4,20	5,04	3,15
Na ostatní operátory – mimo špičku	4,20	4,20	3,15
Na záznamovou službu	0,-	2,10	1,05

Ceny jsou uvedeny s 5% DPH a jsou platné k 22.7.2003

Standardní předplacené služby (karty) (ceny v Kč/minutu)

	Český Mobil (Oskar) Oskarta	Eurotel Original GO	T-Mobile Twist Standard
SMS	2,10	3,30	3,-
V rámci sítě – špička	3,15	6,60/4,40*	5,-
V rámci sítě – mimo špičku	3,15	6,60/4,40*	3,-
Na pevné sítě – špička	6,30	6,60/4,40*	7,-
Na pevné sítě – mimo špičku	6,30	6,60/4,40*	7,-
Ostatní operátoři – špička	6,30	6,60/4,40*	7,-
Ostatní operátoři – mimo špičku	6,30	6,60/4,40*	7,-
Záznamová služba	0,-	2,50	2,-

Ceny jsou uvedeny s 5% DPH a jsou platné k 22.7.2003

* Od druhé minuty

a někdy i určitou limitující výši realizovaného hovorového. Tato volba je pro klienta velice výhodná a demokratická. Může se kdykoli rozhodnout pro operátora, který má pro vyžadovanou službu nejvýhodnější podmínky. Pro místní volání lze

zvolit jednoho, pro volání například do Brna jiného a pro každou zemi v cizině další navzájem odlišné operátory.

Některé z operátorů však s různými, často pravdu zastírajícím vysvětlením, přešli na pevnou

předvolbu operátora. Je sice možné volit, avšak ne požadovanou službu, ale pouze dát se přeregistrovat od jednoho operátora k druhému. Výsledkem je, že klient všechna volání realizuje opět pouze přes jediného operátora. Prvek soužití se tak pomalu, ale jistě vytrácí. Tento způsob volby je výsledkem politiky, kdy ptáčka lapili a teď jsi náš, a už žádné vybírání v konkurenci. Jen pěkně utrácej penízky do naší kasičky.

Změna operátora doposud přinášela i ztrátu původního čísla, což naštěstí již pominulo, a za drobný poplatek je možné se dát přepojit k jinému operátorovi i s původním číslem. To je obsahem pojmu přenositelnost čísla: číslo se stěhuje s klientem. Problém může nastat, když drobný klient po určité době zjistí, že nově zvolený operátor již pro něj není optimální. Co teď? Znovu se nechat přepojit? A měnit stále dál? Někteří operátoři navíc sankcionují určitými poplatky své „nevěrné“ klienty, tedy ty, kteří odejdou a pak se opět vrací. Navíc se vlastní tarify jednotlivých operátorů a tím i struktura nabídky velice často mění. Ceny za každé volání zahrnují i různou geografickou oblast. Je třeba dát například pozor na volání v místní síti. Ta dnes u některých operátorů zahrnuje obvykle celý kraj, a někteří z nich nabízejí i volání například z Prahy do Středočeského kraje v ceně místního hovoru. To ale nemusí platit u jiných operátorů.

Na řadu přijdou počty

Po probrání všech dosud prezentovaných údajů jsou informace důležité pro rozhodnutí o volbě operátora kompletní, a nezbývá než počítat. Jde o shodné srovnávání cen za zboží či služby jako je tomu v jiných segmentech trhu. Uživatel si zkrátka musí vzít několik telefonních účtů nebo výpisů provozních údajů z pobočkové ústředny, nejlépe za tři až čtyři měsíce, vylimitovat měsíce s netypickým průběhem (dovolené) a začít počítat. Zjistí, kolik hovorů má v místním, dálkovém a mezinárodním volání a dále, zda jde o volání ve špičce či mimo špičku. Špička je obvykle v době od 7 do 19 hodin a mimo špičku jde o vo-

lání mezi 19. a 7. hodinou ráno v pracovních dnech a v průběhu celé soboty, neděle a svátků. Někteří operátoři ještě nabízejí tzv. noční provoz, například u dálkového volání od 22 hodin večer do 5 hodin ráno. Výsledek nám jasně řekne, co je pro nás výhodnější.

Pokud se jedná o mobilní operátory, může si uživatel vybrat z následujícího přehledu: Český Mobil (Oskar), Eurotel, T-Mobile. Každý z nich nabízí dlouhou řadu tarifů jak pro smluvní, tak i předplacené (karty) služby. Některé údaje jsou ve výše uvedených tabulkách.

Základním předpokladem pro úspěšnou volbu např. je, aby členové jedné domácnosti, živnosti či malé firmy patřili do sítě jednoho operátora. Za jistých podmínek pro ně však může být výhodné se řídit nejvíce požadovaným voláním v rámci soukromého nebo pracovního hovoru. V síti by si pak měli volit nevhodnější program dle svého objemu provozu. Opět to chce zjistit stav účtů z poslední doby, případně si zjistit, kolik karet na dobíjení bylo zakoupeno, a počítat. Je třeba vzít opět do úvahy různé typy volání a dobu, kdy byly uskutečněny. Navíc je v tomto případě jedna položka rozdílná ve srovnání s pevnými linkami. Jde o SMS a volání do záznamové schránky. V tomto případě se ceny u jednotlivých operátorů také velice liší. Operátoři ale tarify čas od času mění, a co potom? Vyměnit, nebo nevyměnit operátora?

Podnikové komunikace

U podnikové komunikace jde o podstatně komplikovanější situaci. Pobočková ústředna je jistě již připojena k operátorovi, dnes nejčastěji přes ISDN PRI. Některé větší společnosti jsou připojeny i více linkami a jiné již mají provoz diverzifikovaný k více operátorům. K úvahám o vhodném operátorovi tak přistupuje další věc ke zvážení, kterou je cena pronájmu za přípojnou linku ke konkrétnímu operátorovi.

Jako další krok je třeba opět přezkoumat jednotlivé nabídky operátorů. U nich to již není tak jednoduché. Tarify pro jednotlivce se občas

publikují a jsou i dosažitelné na internetu. U připojení pobočkové ústředny musíme obvykle vstoupit do přímého jednání a dát si od operátorů předložit nabídku, která vychází z přesné situace konkrétního podniku. Většina operátorů nám tuto nabídku ráda předloží. Poté je opět nutno vzít faktury za hovorné ve zpětném statisticky zajímavém období a počítat, nejlépe ve spolupráci s odborníkem.

U volání do mobilní sítě opět platí pravidlo, podle kterého je dobré, aby všichni zaměstnanci využívali stejného operátora. Při sledování účtů je navíc dobré posoudit objem volání na mobily z jednotlivých poboček. V mnoha případech se vyplatí řešit tento provoz mimo operátory pevných sítí. Při menších objemech provozu realizovaného přes GSM brány, u větších objemů prostřednictvím samostatného přímého propojení pobočkové ústředny s ústřednou mobilního operátora nebo vzájemnou kombinací. Toto řešení provozovatelé pevných sítí zrovna moc nemilují, ale právě tady lze docílit úspor hovorného, které se pohybují v řádech desítek procent.

Navíc lze při tomto propojení vytvořit VPN (virtuální privátní síť), která zahrnuje jak definovaná mobilní čísla pracovníků, tak i pevné pobočky firmy. Tím lze dosáhnout dalších úspor při volání nejen na tato mobilní čísla, ale i zpětně z nich na pevnou pobočku společnosti. Dále je možno vytvářet a využívat další služby, jako je zkrácená volba, individuální číslovací plán, různé restrikce typů volání a speciální služby apod.

V současné době rozvířený rozruch kolem propojovacích poplatků při volání z pevné na mobilní síť je vlastně otevřením příznáním některých provozovatelů pevných sítí, že se jim citelně snižují příjmy vzhledem k obrovskému využívání mobilních telefonů, a tím realizaci provozu mimo pevné sítě. Velká část provozu je více a více realizována u velkých i menších zákazníků přímým propojením do sítí mobilních operátorů. A ani nízké tarify nemohou odvrátit trend poslední doby – konvergenci k mobilní komunikaci. Ta s sebou přináší flexibilitu, dosažitelnost na kterémkoli místě, a vlastně i nesrovnatelně vyšší a širší úroveň doprovodných služeb.

Závěrem

Možnosti, jak uspořít náklady, existují. Snižování nákladů dnes jistě ovlivňuje veškerou naši soukromou činnost i aktivity podniků nebo institucí, pohybujících se v tvrdém konkurenčním boji či v podmínkách neustále omezovaných rozpočtů. Optimalizace je dynamický proces, kde se po jeho zahájení musí vše neustále porovnávat a zvažovat. Dnešní nejlepší nabídka se může zítra jevit jako nejhorší.

Své názory, připomínky k článku a návrhy na další témata z této oblasti prosím pošlete e-mailem na adresu jdosla@seznam.cz. Budeme se snažit vám odpovědět a zajímavá témata zveřejnit.